

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21Csp/88/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618204156
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6618204156.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Kristínou Glezgovou v spore žalobkyne I. X., K.. XX.XX.XXXX, O. E. XXX/XX, V., občianky SR proti žalovanej Všeobecná úverová banka, a. s., so sídlom Mlynské nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 320 155 v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia 3 944,80 Eur takt

rozhodol:

I. Súd žalobu žalobkyne **z a m i e t a**.

II. Žalobkyňa je **p o v i n n á** zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100% a to v lehote do 3 troch dní od právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Lučenec, ktorým samostatným uznesením súd rozhodne aj o výške tejto náhrady.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa I. X. sa podanou žalobou dňa 12.09.2018 domáhala od žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 3 944,80 Eur z dôvodu ochrany práv spotrebiteľa. Vo svojom návrhu uviedla, že so žalovanou uzavrela úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov pre žalobkyňu. Ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola koncipovaná tak, že nezabezpečuje rovnosť a vyváženosť účastníkov zmluvného vzťahu. Zmluva obsahuje neprijateľné podmienky a jej obsah pri podpise nebolo možné ovplyvniť. Žalovaná pri uzavieraní predmetnej zmluvy použila nekalé praktiky. Tieto skutočnosti potvrdilo aj Ministerstvo spravodlivosti SR vo svojej odpovedi na žiadosť o posúdenie úverovej zmluvy. Jedná sa o úverovú zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 13.07.2009, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 7 000 Eur. V uvedenej zmluve absentujú obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov - zmluva uvádza len údaj o výške mesačnej splátky ako jednu sumu, z ktorej nie je zrejmé akú časť z nej predstavuje istina, akú časť úrok a akú časť iné poplatky. Podľa žaloby zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré možno považovať za podmienky, ktoré sú spôsobilé založiť hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a to dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorý inštitút umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, kedy poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 95/2013 zo dňa 19.06.2013. Vyhlásenie spotrebiteľa v zmluve, že sa oboznámil s podmienkami a všeobecnými obchodnými podmienkami, čo de facto prenáša na spotrebiteľa dôkazné bremeno v otázke skutočného a riadneho oboznámenia sa s obchodnými podmienkami, sadzovníkom poplatkov a informáciami o poistení. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Zmluvná podmienka zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa podľa §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej

len OZ). Rozhodcovská doložka vo svojich dôsledkoch predstavuje veľmi výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pretože nie súd, ale rozhodca rozhodne o právach a právom chránených záujmoch a výsledkom je nový kvalifikovaný záväzok. Zmluva obsahuje aj poplatky, kedy sa jedná sa o finančné záväzky spotrebiteľa za plnenia, ktoré mu po materiálnej stránke nie sú dodané a slúžia v skutočnosti len záujmom dodávateľa a zakladajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Blankozmenka - ak veriteľ dojednáva popri neprimerane vysokých sankciách a ďalších neprijateľných podmienkach blankozmenku, koná bez odbornej starostlivosti, čím porušuje ustanovenie zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Od 1.1.2011 je zmenka pri spotrebiteľských úveroch zakázaná. Do tohto času bola zmenka pri spotrebiteľských úveroch prípustná iba tzv. zabezpečovacia zmenka do výšky maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Akákoľvek inak dojednaná zmenka je neplatná práve pre rozpor so zákonom. Z uvedeného dôvodu sa zmluva považuje za uzavretú v rozpore so zákonom.

2. Žalobkyňa poukázala na ustanovenie § 37 ods. 1, 2 OZ ako aj § 39 OZ s prihladnutím na to, že nejasné formulácie v časti zmluvy o odplate odôvodňujú súdnu kontrolu zmluvy aj v časti ceny o úvere (uznesenie Súdneho dvora C-76/10). Z uvedených dôvodov považuje zmluvu za problematickú a z eurokonformného hľadiska za neudržateľnú. Vzťah účastníkov sa dostal do krízového stavu, a preto žalobkyňa podala návrh, aby platnosť právnych úkonov posúdil súd. V zmluvách sú neprijateľné podmienky, ktoré sú v rozpore s § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona. Žalovaná výšku dlhu sama jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom a bez dohody a neustále požaduje plnenie bez právneho dôvodu. Žalovaná oznámila, že eviduje nedoplatok, s čím nemožno súhlasiť, a preto sa žalobkyňa obracia na súd. Poukazuje aj na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí by mala obsahovať sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov s tým, že ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie úšlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť. Vo veci podanej žaloby súdy z úradnej povinnosti poskytujú spotrebiteľovi súdnu ochranu podľa spotrebiteľského práva, ktorá mu v plnej miere a nespochybniteľne prináleží podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a únievého práva, najmä Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. K dátumu podania žaloby žalobkyňa uhradila v mesačných splátkach 10 238,21 Eur a na poplatkoch a poistení, ktoré sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami 706,59 Eur, pričom poskytnutá suma bola 7 000,-Eur. Keďže poskytnutý úver je zo zákona bezúročný a bez poplatkov, na strane žalovanej vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 3 944,80 Eur. Podľa Nálezu ÚS SR, sp. zn.: 111. ÚS 107/07, v ktorom sa o. i. uvádza, že k znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 Ústavy), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú, právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované (11. ÚS 243/05), pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania. Žalobkyňa poukazuje tiež na rozsudok KS Prešov sp.zn. 16Co 100/13 zo dňa 25.07.2013, kde súd konštatoval: „odvolací súd zistil, že nepochybne zmluva uzatvorená medzi účastníkmi je zmluvou spotrebiteľskou, a preto bolo dôvodné podrobiť ju súdnej kontrole.“

3. Žalobkyňa poukázala aj na to, že na veci má naliehavý právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby. Jej podaná žaloba je vhodným (účinným a správne zvoleným) procesným nástrojom ochrany práva žalobcu, ktorou sa má dosiahnuť odstránenie spornosti práva a vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu. Bez tohto určenia je jej právo ohrozené a bez tohto určenia je jej právne postavenie neisté (R 17/1972). Podaná žaloba je prípustná aj napriek tomu, že je možná prípadne iná žaloba (viď. rozhodnutie NS SR publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Bez určenia súdu, či tu právo je alebo nie je a či tu právny vzťah je alebo nie je, je žalobkynine právo ohrozené. Vo veci sú tu i ďalšie skutočnosti odôvodňujúce nárok žalobkyne a to Článok 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. Odňatím možnosti konať v zmysle uvedeného ustanovenia sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu podľa súčasne platnej právnej úpravy Civilný sporový poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 Ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I.ÚS 4/94). Citovaný čl. 46 ods. 1 Ústavy podobne aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sú primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky

príslušných na poskytovanie právnej ochrany a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvené v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) normujúce rámec, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania (m. m. L ÚS 22/03). Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (III. ÚS 7/08). Žalobkyňa tiež poukázala na čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a právo na spravodlivé súdne konanie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na predložené dôkazy, vady uzavretej zmluvy ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že sa žalovaná bezdôvodne obohatila a napriek tomu trvá na ďalšom plnení bez právneho dôvodu, navrhuje, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie bezdôvodného obohatenia vo výške 3 944,80 Eur.

4. Uznesením č. k. 21Csp/88/2018-56 zo dňa 03.10.2018 súd vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20.10.2018. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe uviedla, že v zmysle citovaných ustanovení CSP predovšetkým popiera všetky skutkové tvrdenia žalobkyne a uvádza vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach. Žalobou zo dňa 12.09.2018 sa žalobkyňa domáha od žalovanej zaplatenia sumy vo výške 3 944,88 Eur, ktorá má predstavovať bezdôvodné obohatenie žalovanej získané zo zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru zo dňa 13.07.2009, reg. č.: XXXXXXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a V. X., K.. XX.XX.XXXX, O. E. XXX/XX, XXX XX V.Á. ako spoludlžníkmi a žalovanou ako veriteľom. Žalobkyňa odôvodňuje svoj žalobný nárok tým, že v napadnutej úverovej zmluve údajne absentuje jedna z povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 10.06.2010 (ďalej len „skorší ZoSÚ“). V dôsledku toho sa podľa názoru žalobkyne považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa sa zároveň domnieva, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a na podporu domnenej správnosti svojich tvrdení poukazuje na bližšie nekonkretizované stanovisko Ministerstva spravodlivosti SR. Nakoľko ho žalovaná nemá k dispozícii a nebolo ani prílohou k žalobe, nie je objektívne schopná k nemu zaujať akékoľvek stanovisko. Žalobkyňa tvrdí, že v úverovej zmluve údajne nie je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v súlade s §4 ods. 2 písm. i) skoršieho ZoSÚ. Zmluva o úvere preukázateľne obsahuje namietané obligatórne náležitosti podľa ZoSÚ. V Čl. 1 zmluvy o úvere, časť „Základné podmienky“ sú expressis verbis uvedené údaje o:

-výške splátok- „mesačná anuitná splátka: 119,49 Eur“,

-počte splátok - „celkový počet splátok: 84“,

-termíne splátok - „dátum prvej a poslednej anuitnej splátky : 13/08/2009 - 13/07/2016“, pričom „dlžník je povinný splácať úver mesačnými anuitnými splátkami v určenej výške a termíne splatnosti vrátane všetkých ostatných peňažných záväzkov pokiaľ vzniknú podľa tejto zmluvy formou podľa jeho výberu: bankovým inkasom z osobného účtu v záhlaví zmluvy. Dlžník je povinný splácať všetky svoje peňažné záväzky spojené s poskytnutím úveru v plnej výške, riadne a včas“. V zmysle Čl. IV. bod 4 Všeobecných obchodných podmienok VÚB, a. s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom účinných v čase poskytnutia úveru v súlade s Čl. III. bod 6 zmluvy o úvere tvoriace neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, je dlžník povinný splácať úver vždy ku dňu, ktorý sa číselne zhoduje s dňom prvej splátky uvedenej v úverovej zmluve každého nasledujúceho mesiaca v rámci dohodnutej lehoty splatnosti úveru. Ak tento deň prípadne na deň pracovného voľna, príslušná anuitná splátka je splatná v najbližší nasledujúci pracovný deň, pokiaľ v úverovej zmluve nie je uvedené inak. Vzhľadom na uvedené je absolútne nepochybné, že žalobkyňa vedela v akej výške, kedy, ako a dokedy má poskytnutý úver splácať. Žalovaná preto považujeme za absurdné a účelové, že žalobkyňa po viac ako 6 rokoch od uzavretia úverovej zmluvy a jej plnenia namieta svoju nevedomosť o týchto skutočnostiach. Navyše, z dikcie citovaného ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) skoršieho ZoSÚ žiadnym spôsobom nevyplývala žalovanej povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere osobitne informáciu o tom, aká suma z každej anuitnej splátky úveru (t. j. splátky istiny a úroku) sa započítava na istinu, úroky a poplatky. Túto povinnosť nemožno vyvodit' ani z dôvodovej správy k identifikovanému ustanoveniu skoršieho ZoSÚ. Podľa dôvodovej správy skoršieho ZoSÚ: „ustanovenie stanovuje povinné náležitosti zmluvy o úvere nad rámec všeobecných náležitostí, ktorými je aj ročná percentuálna miera nákladov, frekvencia, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, výpočet celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. Nižšie uvedená argumentácia sa plne vzťahuje aj na napadnutú zmluvu o úvere a skorší ZoSÚ,

ktorým sa spravuje. Zmluva o úvere bola uzavretá už v čase existencie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS2 (ďalej len „smernica EÚ“), kedy bolo potrebné skorší ZoSÚ vykladať tzv. eurokonformným spôsobom v súlade s danou smernicou, ktorá žiadnu povinnosť uvádzať do zmluvy tzv. rozpis splátok s rozdelením na istinu, úroky a poplatky nezakotvila. Podľa tabuľky zhody k ZoSÚ, § 9 ods. 2 písm. 1) [predtým § 9 ods. 2 písm. k)] zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (ďalej len „neskorší ZoSÚ“) je transpozíciou čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice EÚ a v zmluve o spotrebiteľskom úvere je potrebné uviesť „výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.“ Z uvedeného je zrejmé, že Smernica EÚ vyžaduje od veriteľa uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere iba celkové splátky úveru, pričom zároveň nevyžaduje ich osobitné rozčlenenie na jednotlivé zložky - istinu, úroky a poplatky. Tento záver potvrdil aj SDEÚ vo svojom rozsudku vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. proti Kláre Biróovej zo dňa 09.11.2016, podľa ktorého „Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. S poukazom na uvedené je názor žalobkyne o potrebe rozpísať jednotlivé splátky úveru na istinu, úroky a poplatky v priamom rozpore s článkom 10 ods. 2 písm. h) smernice EÚ. V tejto súvislosti považujeme za nutné uviesť, že smernica EÚ predstavuje tzv. úplnú harmonizáciu danej oblasti, čo znamená, že s cieľom dosiahnutia fungujúceho vnútorného trhu členské štáty nesmú zachovávať ani zaviesť prísnejšie pravidlá ako sú v nej uvedené. Tento záver vyplýva okrem iného z článku 22 ods. 1 smernice EÚ, recitálu Smernice 2008/48, rozsudku SDEÚ vo veci C-602/10, SC Volksbank Románia SA zo dňa 12.07.2012.

5. V ďalšom žalovaná uviedla, že z konštantnej judikatúry SDEÚ možno abstrahovať, že členské štáty EÚ vrátane ich súdov majú povinnosť interpretovať svoje národné právo v súlade s právom EÚ (t. j. eurokonformne). Podľa rozhodnutia SDEÚ vo veci Van Colson „povinnosť členských štátov vyplývajúca zo smernice dosiahnuť stanovený výsledok, ako aj ich povinnosť podľa článku 5 ZEHS sa vzťahujú na všetky orgány členských štátov vrátane súdov v rámci ich právomocí“. Z toho potom vyplýva, že pri uplatňovaní vnútroštátneho práva a najmä ustanovení vnútroštátneho zákona špeciálne vydaného s cieľom vykonať ustanovenia smernice musí vnútroštátny súd vykladať svoje vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smernice. Eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. 1) neskoršieho ZoSÚ je pritom celkom zjavne možný a v žiadnom prípade ho nie je možné považovať za výklad contra legem. Ak zákonodarca uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, nie je možné automaticky (a už vôbec nie bezvýhradne) usudzovať, že istina, úroky a iné poplatky musia byť zvlášť rozpísané a nemôžu byť uvedené spolu v jednom údaji o výške, počte a termínoch anuitných splátok. Ešte pred vydaním rozsudku SDEÚ Home Credit proti Kláre Biróovej si eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. 1) ZoSÚ osvojili aj slovenské súdy (rozsudok KS BB zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 1700/151/2012, rozsudok KS BB zo dňa 20.12.2012, sp. zn. 6Co/315/2012, rozsudok KS TT zo dňa 4.10.2017, sp. zn. 17Co/344/2017). Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. [neskôr § 9 ods. 2 písm. 1) neskoršieho ZoSÚ] umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. proti Kláre Biróovej, účelu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. [neskôr § 9 ods. 2 písm. 1) neskoršieho ZoSÚ] a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie dovolací súd uzatvára, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie ZoSÚ hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky“. Aj s ohľadom na vyššie uvedené recentné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR možno spoľahlivo konštatovať, že uplatnenie eurokonformného výkladu konajúcim súdom je v tomto prípade nielen možné, ale aj potrebné.

6. Žalovaná v tejto súvislosti zdôraznila, že za účelom odstránenia pochybností o správnom spôsobe výkladu § 9 ods. 2 písm. 1) neskoršieho ZoSÚ [predtým § 9 ods. 2 písm. k)], zákonodarca s výslovným odkazom na rozsudok SDEÚ Home Credit Slovakia, a. s. proti Kláre Biróovej a smernicu EÚ s účinnosťou od 1.5.2018 zmenil znenie daného ustanovenia neskoršieho ZoSÚ [od 1.5.2018 ide o § 9 ods. 2 písm. i) neskoršieho ZoSÚ] tak, že slová „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahradil slovami „výšku, počet, frekvenciu splátok“ (viď. Čl. XII zákona č. 279/2017 Z. z.). Podľa dôvodovej správy k tejto novele ide o „legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na zosúladenie so smernicou 2008/48/ES. Zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať aká časť splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny.“. Identifikovaná novela ZoSÚ bola publikovaná v Zbierke zákonov Slovenskej republiky dňa 21.11.2017. Keďže ide o platný a účinný právny predpis, v konaní je nevyhnutné na neho prihliadnuť. Podľa ustálenej judikatúry SDEÚ členské štáty EÚ zodpovedajú fyzickým a právnickým osobám za škodu spôsobenú porušením práva EÚ. Ak by si súd prvej inštancie osvojil právny výklad podávaný žalobkyňou, ktorý je v evidentnom rozpore so smernicou EÚ a citovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, vystavil by tak Slovenskú republiku riziku podania žaloby o náhradu škody spôsobenej porušením práva EÚ spočívajúcej v úrokoch a poplatkoch za predmetný úver, na ktoré by naša spoločnosť, ako žalovaná mala nárok, ak by súd vykladal príslušné ustanovenia ZoSÚ v súlade s právom EÚ. Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“) ako subjekt vykonávajúci dohľad nad finančným trhom v oblasti bankovníctva a taktiež dohľad v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov považuje túto tému za natoľko závažnú, že vypracovala a zverejnila na svojom webovom sídle oficiálne stanovisko Odboru ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska z 18. apríla 2017 k aplikačným dôsledkom rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. proti Kláre Biróovej, zverejnené dňa 18. apríla 2017 (ďalej len „stanovisko NBS“), ktoré je pripojené v prílohe. NBS vychádza zo záverov prezentovaných v identifikovanom rozsudku SDEU (v stanovisku NBS označený ako „Rozsudok“). NBS vo svojom stanovisku inter alia uvádza, že v prvostupňovom konaní nebude ukladať sankciu za nerozpisanie údajov o výške, počte a termíne splátok osobitne ku každej položke - istine, úroku, poplatkom v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Tento postup NBS odvodzuje zo záverov deklarovaných v Rozsudku a má za to, že takýto postup je v súlade s možnosťou priameho účinku smernice Rozhodnutie Súdneho dvora v spojenej veci C-6/90 a C-9/90 Francovich a i. proti Talianskej republike [1991] ECB 1 - 05357, odsek 37 vo vertikálnom vzťahu a zároveň je možné uplatniť eurokonformný výklad zákona o spotrebiteľských úveroch tak, aby predmetné ustanovenie bolo súladné s Rozsudkom. Vo svetle Rozsudku nemožno podľa smernice 2008/48 žiadať v rámci tejto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, čo fakticky predstavuje požiadavku na rozpis splátok po častiach (t. j. istina - úrok - poplatky). Pokiaľ zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 9 ods. 2 písm. 1) hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, bude NBS pri vybavovaní podaní spotrebiteľov, výkone dohľadu a vedení prvostupňových konaní uplatňovať výklad, v zmysle ktorého sa týmto neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky.

7. Žalobkyňa sa domnieva, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľné podmienky, ktoré sú spôsobilé založiť hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a to dohodou o zrážkach zo mzdy ad 1), vyhlásením spotrebiteľa v zmluve, že sa oboznámil s podmienkami a VOP ad 2), rozhodcovskou doložkou ad 3), poplatkami ad 4) a blankozmenkou ad 5). Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje legálnu formu zabezpečenia záväzku podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Pri jeho výkone nesmú byť zrážky zo mzdy väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Právnym poriadkom aprobovaný a v OZ explicitne zakotvený zabezpečovací inštitút už podľa svojej povahy nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Tvrdenie žalobkyne o tom, že „tento inštitút umožňuje obísť dôležitý prvok únijového práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa“ považuje žalovaný za zavádzajúce. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá v súlade s príslušnými ustanoveniami OZ, pričom zabezpečenie záväzku spotrebiteľa formou dohody o zrážkach zo mzdy v čase uzavretia úverovej zmluvy (rok 2009) OZ ani iné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa nezakazovali. Na rozdiel od zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti (§ 53 ods. 7 OZ) nebol tento zabezpečovací inštitút zo spotrebiteľského práva zákonodarcom úplne vylúčený ako neprípustný. Žalobkyňa tvrdí, že vyhlásením o tom, že sa oboznámila s „podmienkami“ a VOP žalovaný „de facto“ prenáša na spotrebiteľa dôkazné bremeno v otázke riadneho sa oboznámenia s

obchodnými podmienkami, sadzobníkom poplatkov a informáciami o poistení. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom." Uvedené tvrdenie považuje žalovaná za špekulatívne a účelové. Žalobkyňa v tomto smere úplne opomína skutočnosť, že úverová zmluva sa hneď v niekoľkých svojich ustanoveniach výslovne odvoláva na ustanovenia VOP, a preto (v súlade s § 273 ods. 1 ObZ) je nevyhnutné, aby zmluvné strany s týmito VOP vyjadrili svoj súhlas, resp. aby tieto VOP boli zmluvným stranám známe. Informácia o tom, že súčasťou úverovej zmluvy sú aj VOP je v nej opakovane spomenutá (úvodné ustanovenie Čl. I., Čl. III. bod č. 6 zmluvy o úvere). Žalovaná považuje za nespochybniteľné, že spotrebiteľ uzatvárajúci príslušnú zmluvu si bez ďalšieho musí byť vedomý, že tieto VOP sú (obojsťranne) záväzné a je potrebné sa s nimi oboznámiť. Vyhlásenie dlžníka žalobkyne o tom, že s ustanoveniami VOP žalovaného súhlasí, je nevyhnutné k uzavretiu zmluvy o úvere. Bez uvedeného vyhlásenia by bolo sporné či vôbec k uzavretiu zmluvy došlo. Nejedná sa preto o prenášanie dôkazného bremena ako tvrdí žalobca, ale o naplnenie zákonných požiadaviek pre platné uzavretie zmluvy. Rovnako ako pripojenie podpisu zmluvných strán na zmluve neznamena prenášanie dôkazného bremena na spotrebiteľa, že zmluva bola uzavretá, ale predstavuje zákonnú náležitosť platnej zmluvy.

8. Čo sa týka rozhodcovskej doložky, podľa § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere boli banky a pobočky zahraničných bánk povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov [§ 5 písm. i)] budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona. Podľa § 93b ods. 2 ZoB návrh rozhodcovskej zmluvy podľa odseku 1 banky a pobočky zahraničných bánk mali povinnosť predložiť svojim klientom najneskôr pri uzatváraní obchodu, na ktorý sa nevzťahuje už uzavretá rozhodcovská zmluva. Klient nebol povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1: „ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov." Žalovaný, plniac si svoju zákonnú povinnosť v zmysle citovaných ustanovení ZoB, ponúkol žalobkyňi a spoludlžníkovi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Ak by tento návrh v zmluve o úvere nebol zahrnutý, žalovaný by konal v priamom rozpore so ZoB. Žalobkyňa a spoludlžník tento návrh v úverovej zmluve prijali. Tento súhlas sa spolu s inými vyhláseniami žalobkyne a spoludlžníka (že všetky údaje uvedené v zmluve sú pravdivé, že nie sú osobou s osobitným vzťahom k VÚB, a.s., atď.) premietla žalovaná do znenia úverovej zmluvy. Prezentovaným postupom zmluvné strany platne uzavreli rozhodcovskú zmluvu vo forme doložky. Na prejednanie eventuálnych vzájomných sporov založili rozhodovaciu právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného v zmysle zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku v znení účinnom do 1.12.2009. Uzavretie rozhodcovskej doložky nebolo žalobkyňi ani spoludlžníkovi žiadnym spôsobom vnútené. Prejavením nesúhlasu s rozhodcovskou doložkou počas procesu kontraktácie si mohla žalobkyňa a spoludlžník vymieniť jej neinkorporovanie do zmluvy o úvere. Pritom žalovaná nepodmieňovala poskytnutie úveru uzavretím rozhodcovskej doložky k zmluve o úvere. Rovnako prípadné neakceptovanie rozhodcovskej doložky klientom žalovaná nesankcionuje odopretím poskytnutia úveru. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná je ex lege povinná ponúkať svojim klientom uzavretie rozhodcovskej zmluvy (§ 93b ods. 1 ZoB). Rozhodnutie o jej prijatí alebo neprijatí spočíva výlučne na klientovi. Žalobkyňa sa ad absurdum domnieva, že akákoľvek rozhodcovská doložka dojednaná v zmluve, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy, je en bloc neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Považovať individuálne dohodnutú rozhodcovskú doložku za neplatnú iba z dôvodu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, je nutné považovať za iluzórne a scestné. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že žalovaná rozhodcovské doložky už dlhšiu dobu neuplatňuje (napr. aj z dôvodu zavedenia tzv. spotrebiteľského rozhodcovského konania zákonom č. 335/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov). Uvedené je zrejme aj v tomto súdnom spore, nakoľko žalovaná nevznáša námietku nedostatku právomoci všeobecného súdu vec prejednať a rozhodnúť (§ 6 CSP). Ide tak o obsolétne zmluvné dojednanie, ktorého posudzovanie všeobecným súdom nemá žiaden význam.

9. Žalobkyňa namieta, že zmluva o úvere údajne obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to poplatky - finančné záväzky spotrebiteľa za plnenia, ktoré mu po materiálnej stránke nie sú dodané a slúžia v skutočnosti len záujmom dodávateľa. Neprijateľnosť akých konkrétnych poplatkov prítomných v zmluve o úvere žalobkyňa namieta, však zo žaloby ich ani nemožno abstrahovať. Žalovaná

nie je objektívne schopný na takúto neurčitú námietku údajnej neprijateľnosti „poplatkov“ adekvátne reagovať. Žalobkyňa ešte namieta, že „ak veriteľ dojednáva popri neprimerane vysokých sankciách a ďalších neprijateľných zmluvných podmienkach blankozmenku, koná bez odbornej starostlivosti, čím porušuje ustanovenie zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa“. Od 01.01.2011 je zmenka pri spotrebiteľských úveroch zakázaná. Do tohto času bola zmenka pri spotrebiteľských úveroch prípustná iba tzv. zabezpečovacia zmenka do výšky maximálne 30% istiny poskytnutého úveru. Akákoľvek inak dojednaná zmenka je neplatná práve pre rozpor so zákonom. Žalovaný nepopiera, že v zmysle § 17 ods. 3 neskoršieho ZoSÚ od 01.01.2011 nebolo možné splniť alebo zabezpečiť dlh zmenkou. Opätovne však zdôrazňuje, že zmluva o úvere bola uzavretá dňa 13.07.2009 podľa skoršieho ZoSÚ. V súlade s nižšie citovanými ustanoveniami § 25 neskoršieho ZoSÚ sa na ňu aplikujú ustanovenia skoršieho ZoSÚ. V zmysle § 25 ods. 1 neskoršieho ZoSÚ: „právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.“ Podľa § 25 ods. 5 neskoršieho ZoSÚ: „na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov“. Taktiež ušlo pozornosti žalobkyne, že ňou vystavená blankozmenka je blankozmenkou zabezpečovacou a zmenková suma v čase vyplnenia blankozmenky môže byť veriteľom vyplnená v súlade s §4 ods. 6 skoršieho ZoSÚ do výšky súčtu nesplatennej istiny úveru a príslušenstva, ktorého výška môže byť maximálne do výšky 30 % istiny úveru (Čl. II. ods. 2.1. dohody o vyplňovanom práve k blankozmenke zo dňa 13.07.2009). Vzhľadom na uvedené žalobkyňa a spoludlžník zabezpečili splnenie úverovej pohľadávky vlastnou zabezpečovacou blankozmenkou, pričom sa v dohode o vyplňovanom práve k nej žalovaná lege artis zaviazala vyplniť ju do výšky súčtu nesplatennej istiny úveru a príslušenstva, ktorého výška môže byť maximálne do výšky 30% istiny úveru. Námietky žalobkyne týkajúce sa údajnej neprijateľnosti zabezpečenia úveru vlastnou blankozmenkou považuje žalovaná za účelové a špekulatívne vychádzajúce z hrubej dezinterpretácie dotknutých ustanovení skoršieho ZoSÚ a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoS“). Navyše, nemožnosť zabezpečiť splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zmenkou, resp. uspokojiť svoju pohľadávku týmto spôsobom bolo do ZoOS zakotvené novelou č. 102/2014 Z. z. účinnou od 01.05.2014, t. j. takmer 5 rokov po uzavretí napadnutej zmluvy o úvere a vystavení dotknutej zabezpečovacej blankozmenky. Žalovaná sa na úkor žalobkyne žiadnym spôsobom bezdôvodne neobohatila. Domnelý nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3 944,80 Eur má predstavovať rozdiel medzi sumou, ktorú doteraz zaplatila v súvislosti s poskytnutým úverom (10 238,21 Eur) a sumou poskytnutého úveru (7 000,-Eur), t.j. 3 238,21 Eur, čo predstavujú úroky a poplatky zaplatené od uzavretia zmluvy o úvere, ku ktorej pripočítala uhradené „poplatky a poistenie“ vo výške 706,59 Eur, ktoré sú podľa jej názoru neprijateľnými zmluvnými podmienkami“. Žalobkyňa vôbec nereferuje na to, že mesačná anuitná splátka pozostáva aj z istiny, nie len z úroku, preto jej jednoduchý matematický výpočet, v ktorom odčítala od doteraz zaplatenej sumy (10 238,21 Eur) sumu istiny (7 000,-Eur) a k výsledku (3 238,21 Eur - uhradené úroky a poplatky od uzavretia úverovej zmluvy) z neznámych dôvodov pripočítala ďalšie „poplatky a poistné“ vo výške 706,59 Eur je absolútne nepresný a zavádzajúci. Sumarizujúc uvedené, zmluva o úvere je v súlade so ZoSÚ, žalovaná sa na úkor žalobkyne žiadnym spôsobom bezdôvodne neobohatila, zmluvná dokumentácia žalovanej neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky. Vzhľadom na uvedené sa žalovaná domáha, aby Okresný súd Lučenec žalobu v celom rozsahu zamietol.

10. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 21Csp88/2018-147 zo dňa 28.01.2019 tak, že zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 3 944,80 Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd v uvedenom rozsudku dospel k záveru, že dôvody uvádzané žalovanou nezakladajú bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, avšak mal zato, že sú dané dôvody na vyslovenie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že napadnutou úverovou zmluvou došlo k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného 13.07.2009 ku dňu uzavretia úveru z dôvodu absencie termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ktoré sú uvedené len vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB a. s., ale podľa názoru súdu nedošlo k riadnej inkorporácii tejto zákonom požadovanej zmluvnej podmienky do spotrebiteľskej zmluvy. Čo sa týka ďalších, žalobkyňou namietaných zmluvných podmienok, súd prvého stupňa súd k nim zaujal stanovisko zhodné s vyjadrením žalovanej.

11. Proti rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie podaním zo dňa 30.04.2019. Žalovaná napadla predmetné rozhodnutie v celom rozsahu z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu

prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Uviedla, že súd prvej inštancie vyhovel žalobe o zaplatenie 3.944,80 EUR s prísl., nakoľko dospel k záveru, že úver poskytnutý žalobkyni a V.i ako spoludlžníkovi, zo strany žalovaného na základe zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru zo dňa 13.7.2009, reg. č.. XXXXXXXXXXXXXXXXXX je bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie sa pritom nestotožnil s názorom žalobkyne o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie rozpisu jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky. Vzhľadom však iný dôvod na to, aby žalobe vyhovel. Prvoinštančný súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že „zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi sporovými stranami nemá predpísanú náležitosť uvedenú v § 4 ods. 2 písm. i) čo do uvedenia termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Považovať uvedenie termínov úverových splátok v zmluve určením prvej a poslednej splátky s presným a výstižným spôsobom určenia periodicity splácania vo Všeobecných obchodných podmienkach žalovaného 2 (mesačne vždy ku dňu, ktorý sa číselne zhoduje s dňom prvej splátky uvedenej v úverovej zmluve každého nasledujúceho mesiaca v rámci dohodnutej splatnosti úveru), ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy za nedostatočné z dôvodu údajnej potreby spotrebiteľa byť exaktne informovaný o konkrétnych dátumoch splatnosti každej jednotlivéj splátky priamo v úverovej zmluve nemá žiadnu oporu v dotknutom ustanovení § 4 ods. 2 písm. i) skoršieho ZoSÚ. Žalovaná zdôraznila, že žalobkyňa žiadala určiť úver za bezúročný a bez poplatkov z úplne odlišného dôvodu - údajnej absencie rozpisu každej splátky na istinu, úroky a iné poplatky. Žalobkyňa svoju nevedomosť o tom, k akému dňu má úver splácať žiadnym spôsobom nenamietla a úver splácala, o čom do konania doložila aj doklady. Určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu neuvedenia konkrétnych termínov splácania splátok v zmluve, pričom tieto sú aj pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľne opísané vo Všeobecných obchodných podmienkach, možno označiť za extrémne protektívny prístup súdu k ochrane domnelých práv žalobkyne, ktorá žalobu podala evidentne zo špekulatívneho motívu 9 rokov od uzavretia a plnenia podľa úverovej zmluvy. Využila pritom argumentáciu, ktorá bola až do vydania relevantných rozhodnutí Najvyššieho súdu SR populárnou na dosiahnutie výroku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru - domnelá absencia rozpisu splátok. Pokiaľ ide o povinnosť žalobkyne preukázať, že všeobecné obchodné podmienky boli žalobkyni známe, že boli k zmluve priložené a to tak, aby sa spotrebiteľ mohol pred uzavretím zmluvy skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami dodáva, že táto skutočnosť (odovzdanie všeobecných obchodných podmienok žalobkyni a s tým spojená skutočná a nie iba hypotetická možnosť žalobkyne sa s nimi oboznámiť) nebola medzi stranami sporná. Žalobkyňa prevzatie všeobecných obchodných podmienok od žalovaného nespochybnila. Poukázala iba na to, že „tieto (všeobecné obchodné podmienky ; pozn. žalovaného) nie sú zmluvnými stranami podpísané, to znamená, že žalobkyňa nimi nie je viazaná " Je nesporné, že všeobecné obchodné podmienky žalovanej tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere. Tieto dokumenty sú navzájom obsahovo prepojené, jeden dokument je integrálnou súčasťou druhého a spolu vytvárajú právnu jednotu. Všeobecné obchodné podmienky boli žalobkyni odovzdané. Skutočnosť, že žalobkyňa sa s dotknutou dokumentáciou po jej obdržaní neoboznámila, hoci jej v tom objektívne nebránila žiadna prekážka nemôže ísť v danom prípade na ťarchu žalovanej. Žalovaný v tejto súvislosti odkazuje na nedávne rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 13.3.2019, sp. zn. 15Co/115/2018, kde bol žalovaný (spotrebiteľ) zastúpený tou istou splnomocnenou všeobecnou zástupkyňou - Q.u. V konaní o zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, kde žalovaný (spotrebiteľ) namietol údajnú bezúročnosť a bezpoplatkovosť inter alia aj z dôvodu údajnej absencie konkrétnych termínov splácania splátok úveru, Krajský súd v Banskej Bystrici judikoval, že: „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely jeho splatenia tak, ako je zadefinovaná v časti III. Žiadosti/Zmluvy, jednoznačne stanovuje celkový počet splátok (60) a výšku jednotlivých splátok a ich frekvenciu (mesačné splátky vo výške po 28,07 Eur). V bode 6. VOP je zrozumiteľne uvedené, kedy sú splatné jednotlivé splátky úveru (20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, pokiaľ v splátkovom kalendári alebo zmluve nie je stanovené inak - bod 6.1., 6.2. VOP), aj to, kedy je splatná prvá splátka úveru (je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak - bod 6.4 VOP). Podľa názoru odvolacieho súdu podmienky predmetnej zmluvy o poskytnutí pôžičky umožňujú spotrebiteľovi - žalovanému bez ťažkosti a s istotou identifikovať dátumy/termíny splatnosti splátok, hoci formulácia v samotnej zmluve neobsahuje konkrétne dátumy. Svedčí o tom i fakt, že žalovaný prvé mesiace pravidelne uhrádzal splátky úveru vždy do 20-teho dňa v mesiaci, teda mal vedomosť o termíne splatnosti jednotlivých splátok v tomto posudzovanom prípade. Nakoľko je znenie ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) skoršieho ZoSÚ totožné so znením ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) neskoršieho ZoSÚ3, čo ostatne konštatoval aj Okresný súd Lučenec v napadnutom rozhodnutí možno považovať za neakceptovateľné, aby zmluva

o spotrebiteľskom úvere podliehajúca režimu skoršieho ZoSÚ bola sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou z dôvodu neuvedenia konkrétnych dátumov splatnosti splátok priamo v nej, avšak pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere spravujúcu sa neskorším ZoSÚ postačuje špecifikácia spôsobu splácania aj vo Všeobecných obchodných podmienkach veriteľa. Aj v tomto konaní mala spotrebiteľka vedomosť o termíne splatnosti jednotlivých splátok. Súd prvej inštancie nekriticky priznal žalobkyni nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanej tak, ako ho žalobkyňa v konaní uplatnila. Vôbec nereflektoval na argumentáciu žalovanej prezentovanú v jeho podaniach, kde „výpočet“ predložený žalobkyňou dôrazne odmietol a taktiež vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Ako je zrejmé z prehľadu úhrad predložených žalobkyňou v konaní pred súdom prvej inštancie, 2 roky pred podaním žaloby uhradila sumu spolu vo výške 2 583,-Eur. Domnelý nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3 944,80 Eur má predstavovať rozdiel medzi sumou, ktorú doteraz zaplatila v súvislosti s poskytnutým úverom (10 238,21 Eur) a sumou poskytnutého úveru (7 000,- Eur), t. j. 3 238,21 Eur, čo predstavujú úroky a poplatky zaplatené od uzavretia zmluvy o úvere. Okrem námietky premlčania súd prvej inštancie neprihliadol ani na to, že mesačná anuitná splátka pozostáva aj z istiny nie len z úroku, preto jej jednoduchý matematický výpočet, v ktorom odčítala od doteraz zaplatenej sumy (10 238,21 Eur) sumu istiny (7 000,- Eur) a k výsledku (3 238,21 Eur - uhradené úroky a poplatky od uzavretia úverovej zmluvy) z neznámych dôvodov pripočítala ďalšie „poplatky a poistné“ vo výške 706,59 Eur je absolútne nepresný a zavádzajúci. So žalobkyňou nebola uzavretá žiadna poistná zmluva a z tohto dôvodu jej neboli účtované žiadne poplatky za poistenie. Žalobkyňa ani spolužiadateľ totiž v zmluve o úvere k poisteniu nepristúpili, nakoľko nezaškrtili žiadny zo súborov ponúkaného poistenia. Z uvedených dôvodov žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

12. K odvolaniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Zotrvala na tom, že zmluva o úvere neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle ZoSÚ, a preto súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Skutočnosť, že prvoinštančný súd vyhodnotil bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy o úvere z iného dôvodu, než bol uvedený v žalobe nie je zarážajúce, nakoľko súdy v spotrebiteľských sporoch sú povinné podrobiť súdnej kontrole celú zmluvu, a to aj v smere, ktorý nebol vytykaný. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovanej, že všeobecné obchodné podmienky tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere uviedla, že tieto mali byť zmluvnými stranami podpísané, ak nimi mali byť zmluvné strany právne viazané. So vznesenou námietkou premlčania nesúhlasila a nárok žalovanej nepovažovala za premlčaný a dôvodný.

13. Žalovaná v odvolacej replike zotrvalo na svojom odvolacom návrhu. Opätovne poukázala na ustálenú rozhodovaciu prax vnútroštátnych súdov v otázke nepotrebnosti rozpísania jednotlivých splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky, a to na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22. 02. 2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17. 04. 2018 a uznesenie sp. zn. 4 Cdo/211/2017 zo dňa 23. 04. 2018. Vo vzťahu k potrebe podpisu všeobecných obchodných podmienok poukázala na to, že tieto nie sú samostatným dokumentom, nezávislým od zmluvy o úvere a nezaväzujú účastníkov až ich podpisom. Rovnako podpísanie alebo nepodpísanie všeobecných obchodných podmienok odovzdaných spotrebiteľovi nepreukazuje, že sa tento s nimi oboznámil. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/412/2012 zo dňa 09. 07. 2013. Rovnako poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 247/07, ako aj rozhodnutie NS ČR sp. zn. 26Cdo/1789/2005, podľa ktorého má prednosť výklad, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred tým, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné oba výklady. Znovu poukázal na začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, pričom v tomto smere okrem iného citoval aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/169/20017 zo dňa 10. 01. 2018 ako aj rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/121/2009.

14. Žalobkyňa v odvolacej duplike navrhla potvrdiť odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu. Poukázala na to, že dôkazné bremeno preukázania oboznámenia sa spotrebiteľa s obchodnými podmienkami zaražuje dodávateľa. Uviedla, že Ústavný súd Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. I. US 3512/11 zo dňa 11. 11. 2013 zdôraznil, že dodávateľ sa má chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje tým, že zmluvné dojednania nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nutné do každej zmluvy podpisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby v nich dodávateľ skryl ujednania, u

ktorých je daný predpoklad, že ujdú spotrebiteľovej pozornosti. Rovnako zotrvala na svojich vyjadreniach týkajúcich sa skutkových tvrdení o tom, kedy sa dozvedela o tom, kto sa na jej úkor bezdôvodne obohatil.

15. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudok okresného súdu zrušil uznesením č. k. 12Co/147/2019-233 zo dňa 29.06.2020 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd posudzujúc odvolacie argumenty žalovanej z obsahu spisu zistil, že táto už v priebehu prvoinštančného konania vzniesla už pri svojom vyjadrení k žalobe námietku premlčania v zmysle ust. § 107 ods. 1 OZ. S touto sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal, a preto jeho rozhodnutie neobsahuje v tejto časti jasné a presvedčivé odôvodnenie. Z tohto dôvodu je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné. Prvoinštančný súd sa mal v konaní primárne zaoberať dôvodnosťou resp. nedôvodnosťou vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej, nakoľko po vyriešení tejto otázky mohol žalobu zamietnuť, a prípadne, ak by bolo námietka dôvodná len z časti alebo nedôvodná, mohol pristúpiť k preskúmaniu dôvodnosti žalobkyňou uplatňovaného práva na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o úvere. Súd prvej inštancie sa po zrušení a vrátení veci vysporiada so vznesenou námietkou premlčania, pričom sa zameria na začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby. V prípade, ak dospeje k záveru že vznesená námietka premlčania nie je dôvodná resp. táto je dôvodná len z časti, opätovne posúdi zmluvu o úvere, či táto obsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle ZoSÚ, a zároveň sa vysporiada s námietkami žalovanej týkajúcimi sa dostatočnej identifikácie dátumu plnenia - splatnosti každej zo splátok, ako aj prípadnej výšky uplatňovaného bezdôvodného obohatenia. Odvolaciemu súdu sa totiž javí, že v danom prípade nie je daný dôvod pre určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) ZoSÚ, a to s ohľadom na znenie čl. II zmluvy o úvere v spojení so všeobecnými obchodnými podmienkami. Z tohto dôvodu bude taktiež úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť dôvodnosť žalobkyňou uplatňovaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

16. Súd vo veci vytyčil pojednávanie, na ktorom žalovaná uviedla, že po podaní žaloby došlo k postúpeniu tejto pohľadávky na firmu EOS KSI, ktorá od ju nej vymáha, preto uvedenú žalobu podala. Predkladá doklad o oznámení o postúpení pohľadávky zo dňa 22.11.2018. Z vyjadrenia EOS KSI vyplýva, že od nej uplatňuje len úroky z omeškania a príslušenstvo, nie samotnú istinu. Vychádzala aj z interaktívnej kalkulačky, podľa ktorej jej bola napočítaná vyššia suma, než som v skutočnosti mala platiť v sume 7 000,-Eur. Tvrdí, že je zle vypočítaná ročná percentuálna miera nákladov, ktorá je 12,75%, hoci podľa interaktívnej kalkulačky, ktorú predložila vytlačila, je percentuálna miera nákladov iba 11,23%, a pre tento nesprávny výpočet RPMN v jej neprospech je zmluva bez úrokov a bez poplatkov. Nesúhlasí s tvrdením krajského súdu, že zmluva nie je bez úrokov a bez poplatkov. Písala aj na ministerstvo spravodlivosti, kde jej bolo oznámené, že zmluva podľa ich posúdenia je bez úrokov a bez poplatkov, o čom predkladá kópiu vyjadrenia ministerstva. Z týchto dôvodov podala žalobu. O bezdôvodnom obohatení sa dozvedela v súvislosti s vyjadrením ministerstva zo dňa 21.05.2018. Poznamenáva, že ministerstvu predložila tri zmluvy na posúdenie, z nich tvorí druhá predmetu sporu. Celú žalobu preto koncipovala v zmysle tohto vyjadrenia Ministerstva spravodlivosti SR. Následne si cez internet vyžiadala interaktívnu kalkulačku, ktorá vydáva Národná banka SR. Preto si myslím, že by sa na výpočet prostredníctvom tejto kalkulačky malo prihliadať. V rámci uzavretia zmluvy bola poistená, ale nevie, aká suma zo splátky činila poisťné. Poistená bola v rámci dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke.

17. Žalovaná sa pojednávania nezúčastnila, doručenie predvolania mala včas a riadne vykázané a svoju neúčast' vopred ospravedlnila. Preto súd vykonal pojednávanie v jej neprítomnosti.

18. Súd vykonal dokazovanie oboznámením so žalobným návrhom, prehľadom splátok, plnením, výpisom z obchodného registra, výpisom z registra úpadcov, vyjadrením žalovanej, zmluvou o poskytnutí spotrebného úveru, dohodou o vyplňovacom práve k blankozmenke, obchodnými podmienkami, informáciou odboru ochrany finančných spotrebiteľov, rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, uznesením Najvyššieho súdu SR, vyjadrením žalovanej, rozsudkom Krajského súdu Žilina, odpoveďou na žiadosť, duplikou žalovanej, odvolaním žalovaného, vyjadrením žalobkyne k odvolaniu žalovanej, vyjadrením žalovanej, vyjadrením žalobkyne, stanoviskom žalovanej, oznámením o postúpení pohľadávky, interaktívnu kalkulačku, vyjadrením Ministerstva spravodlivosti SR, amortizačnou tabuľkou a vyjadrením žalobkyne.

19. Z prevedeného dokazovania vyplýva, že medzi stranami konania nebolo sporné že žalobkyňa uzatvorila so žalovanou dňa 13.07.2009 zmluvu o spotrebiteľskom úvere reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX.

Na základe uvedenej zmluvy bol žalobkyni ako dlžníčke a V. X. ako spoludlžníkovi poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 7 000,-Eur s mesačnou anuitnou splátkou 119,49 Eur pri celkovom počte 84 splátok. Dojednané bolo čerpanie úveru jednorázovo v deň uzavretia zmluvy, pričom prvá a posledná anuitná splátka mala byť zaplatená 13.08.2009 a 13.07.2016. Úver bol poskytnutý pri úrokovej sadzbe 10,90% ročne, pri RPMN 12,75% ročne s priemernou hodnotou RPMN 14,05%. Celkové náklady dlžníka v zmysle zmluvy predstavujú 10 330,80 Eur, z čoho výška úrokov a poplatkov činila 3 330,80 Eur. Žalovaná poskytla úver pri poplatku za poskytnutie úveru vo výške 140,-Eur a dojednala poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 1,83 Eur mesačne. Súčasťou zmluvy o úvere nebolo dojednané poistenie úveru. Čerpanie úveru bolo podmienené podpísaním dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke spolu s podpísanou vlastnou blankozmenkou. Zo všeobecných obchodných podmienok žalovanej na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom čl. IV. bod 4 vyplýva, že dlžník je povinný splácať úver vždy ku dňu, ktorý sa číselne zhoduje s dňom prvej splátky uvedenej v úverovej zmluve každého nasledujúceho mesiaca v rámci dohodnutej lehoty splatnosti úveru. Ak tento deň pripadne na deň pracovného voľna, príslušná anuitná splátka je splatná v najbližší nasledujúci pracovný deň, pokiaľ v úverovej zmluve nie je stanovené inak. Zo zmluvy o úvere zo dňa 13.07.2009, čl. II. bod 2 vyplýva, že dlžník potvrdzuje, že bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB, a. s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom. V čl. II. bod 5 bola tiež dojednaná rozhodcovská doložka prostredníctvom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného v zmysle zákona č. 510/2002 Z. z.. Ďalej v bode 6 uvedeného čl. II. bolo dojednané oprávnenie banky na vykonávanie zrážok zo mzdy dlžníka prostredníctvom jeho zamestnávateľa až do úplného splatenia všetkých pohľadávok banky voči dlžníkovi s tým, že výška zrážok bude zodpovedať výške mesačných splátok úveru podľa úverovej zmluvy, avšak zrážky zo mzdy nemôžu byť vyššie ako zrážky pri výkone rozhodnutia podľa osobitného predpisu. Úverová zmluva mala byť zároveň aj dohodou o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

20. Podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“ účinného ku dňu uzavretia úverovej zmluvy 13.07.2009 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 451 ods. 1 OZ, v znení ku dňu 13.07.2009 kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

22. Podľa § 451 ods. 2 OZ, v znení ku dňu 13.07.2009 bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

23. Podľa § 107 ods.1, 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

24. Podľa § 4 ods. 2 zákona písm. a), b), d až j), k) a l) č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného k 13.07.2009 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie.

25. Podľa § 4 ods. 3, posledná veta zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného k 13.07.2009, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

26. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného k 13.07.2009 v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

27. Z vyjadrenia sporových strán vyplývalo, že nie je sporné, že preskúmaná zmluva uzavretá medzi nimi dňa 13.07.2009 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoniec samotná zmluva nesie označenie „zmluva o poskytnutí spotrebného úveru“.

28. Pri preskúmaní nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia sa súd v zmysle pokynu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/147/2019 zo dňa 29.06.2020 v prvom rade zaoberal vznesenou námietkou premlčania žalovanej voči nároku žalobkyne. V zmysle § 107 ods. 1 OZ sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Uvedená zákonná norma zavádza pri inštitúte bezdôvodného obohatenia dve premlčacie lehoty a to všeobecnú trojročnú objektívnu premlčaciu dobu (s výnimkou úmyselného bezdôvodného obohatenia) a dvojročnú subjektívnu premlčaciu dobu. Objektívna premlčacia doba, v ktorej treba uplatniť nárok na súde, začala plynúť okamihom, kedy boli náklady zo strany žalobkyne vynaložené, teda odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Táto objektívna premlčacia doba je trojročná a vychádzajúc z toho, že žaloba bola podaná na súd 14.09.2018 je zrejme, že k premlčaniu dochádza u tých žalobkyňou zrealizovaných splátok, ktoré sú staršie ako tri roky. Ide teda o splátky staršie ako tri roky počnúc uvedeným dátumom 14.09.2018. Z prehľadu splátok na č. I. 8 - 10 spisu vyplýva, že posledná premlčaná splátka staršia ako tri roky je 54. splátka, ktorá bola zaplatená 18.08.2015. Nepremľčané sú potom splátky 55. - 87. počnúc splátkou zaplatenou 18.09.2015 do 18.05.2018. Subjektívna premlčacia doba znamená určenie premlčacej doby v rámci objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba je totiž charakteristická tým, že končí vždy najneskôr uplynutím objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba na vydanie

bezdôvodného obohatenia je dva roky a začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie o tom, že došlo k obohateniu na jeho úkor a kto sa na jeho úkor obohatil. Z vyjadrenia žalobkyne vyplývalo, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedela dňa 21.05.2018 tým, že jej bolo doručené vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti SR z uvedeného dňa o tom, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Subjektívna premlčacia doba dvojročná teda plynie od 21.05.2018 po dobu dvoch rokov a vzťahuje sa na splátky od 20.06.2016 do 18.05.2018, teda na splátky 64. - 87. v sume 2 892,- Eur. Pokiaľ by boli splnené podmienky na vydanie bezdôvodného obohatenia, by žalobkyňa mala nárok na zaplatenie tejto sumy.

29. Následne sa súd zameril na otázku, či vôbec došlo k bezdôvodnému obohateniu, preto súd skúmal dodržanie zákonných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy v zmysle aktuálne platného zákona o ochrane spotrebiteľov č. 258/2001 Z. z. účinného v čase uzavretia zmluvy so zameraním na následok bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

30. V tejto súvislosti žalobkyňa žiadala aplikovať sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na základe toho jej tvrdenia, že podľa jej názoru žalovaná nesprávne aplikovala ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i/ cit. zák., pretože zmluva neobsahuje presný rozpis výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, kedy spotrebiteľovi nie je zrejmé, aká čiastka z príslušnej splátky predstavuje istina, aká časť úrok a aká iné poplatky. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala na viaceré rozhodnutia súdov, ktoré v týchto prípadoch aplikovali sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy. Pokiaľ žalovaná vychádzala z aplikačného dôsledku rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. proti Kláre Bíróovej, žalobkyňa namietla nemožnosť aplikácie eurokonformného výkladu národného práva vnútroštátnymi súdmi, pričom sa odvolala na konštantnú judikatúru slovenských súdov s tým, že Súdny dvor EÚ je oprávnený vykladať výlučne len právo Európskej únie a nie poskytovať výklad práva vnútroštátneho.

31. V tejto súvislosti súd dospel k záveru, že táto argumentácia žalobkyne nie je dôvodná. Čo sa týka aplikačnej praxe vnútroštátnych súdov, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018 zjednotil rozhodovacia činnosť všeobecných súdov čo do aplikácie rozsudku Európskeho súdneho dvora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. proti Kláre Bíróovej v otázke, či zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí vyplývať splatnosť jednotlivých častí istiny, úroku a poplatku, pokiaľ nemajú byť splatné jednorázovo. K tejto právnej otázke vo vzťahu k následnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vyslovilo, že eurokonformným výkladom, ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, nemožno od dodávateľov žiadať, aby v spotrebiteľských zmluvách uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach, samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Z rozhodnutia vyplýva, že ..."pokiaľ zákon č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy výška, alebo počet, či termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je za použitia eurokonformného výkladu nutné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje". K tomu súd dodáva, že zmluva uzavretá medzi sporovými stranami dňa 13.07.2009 bola síce uzavretá za účinnosti predchádzajúceho zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z., avšak znenie § 4 ods. 2 písm. i/ bolo zhodné s § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., z ktorého Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 146/2017 vychádzal. Keďže je zrejmé aplikujúc účel Smernice Európskej parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola transpozíciou do slovenského zákona o ochrane spotrebiteľov a tiež vychádzajúc z právnych záverov vyjadrených v rozsudku C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. proti Kláre Bíróovej je nutné Smernicu interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky, pokiaľ zákon hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Preto je potrebný eurokonformný výklad v tom smere, že sa neustanovuje povinnosť v spotrebiteľských zmluvách uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke osobitne, ale len ich uviesť v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky. Z uvedených dôvodov súd neakceptoval názor žalobkyne, že nerozpisáním údaju o výške mesačnej splátky na istinu, úrok a poplatky došlo k porušeniu cit. zákona č. 258/2001 Z. z. v § 4 ods. 2 písm. i/.

32. Pokiaľ žalobkyňa v podanej žalobe poukázala na neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré podľa jej názoru založili hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, súd uvádza.

33. Čo sa týka vytýkanej dohody o zrážkach zo mzdy, táto bola súčasťou zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru a bola uzavretá za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného. K tejto otázke

je potrebné uviesť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok za účelom zistenia, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). V takýchto prípadoch je spotrebiteľovi nevyhnutné poskytnúť ochranu, keď existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej pozitívneho úžitku. Tiež je nutné uviesť, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola zakomponovaná do záverečných článkov, takže sa stala pre dlžníka málo prehľadnou. Súd preto považuje túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú, čo v rozsudku konštatuje, avšak nakoľko žalovaná neaplikovala právo vyplývajúce z jej obsahu, súd zároveň konštatuje, že uvedená dohoda nemá vplyv na podanú žalobu, nakoľko samotnú zmluvu o úvere ako takú dohoda o zrážkach zo mzdy nečiní ako celok neplatnou.

34. K otázke rozhodcovskej doložky súd poukazuje na to, že táto nebola individuálne dojednaná, a preto jej aplikácia neprichádza do úvahy. Je potrebné ale dať za pravdu žalovanej, že zákon uzavretie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských zmluvách v čase uzavretia preskúmanej zmluvy nezakazoval, avšak právna prax rozlišovala rozhodcovské doložky podľa toho, či boli so spotrebiteľom individuálne dojednané alebo nie. Rozhodcovská doložka v danej veci teda individuálne dojednaná nebola, čo však tiež nemá vplyv na obsah podanej žaloby, nakoľko žalovaná v postavení veriteľa si neuplatňovala voči žalobkyni v postavení dlžníka plnenie prostredníctvom tejto rozhodcovskej doložky.

35. K dojednaným poplatkom súd poukazuje na to, že v prejednanej zmluve bol ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru dojednaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 140,-Eur a poplatok za vedenie úverového účtu 1,83 Eur mesačne. V čase uzavretia zmluvy medzi sporovými stranami tieto poplatky neboli zákonom zakázané, až zákon č. 132/2013 Z. z., ktorým sa menil a doplňal zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách s účinnosťou od 10.06.2013 vyslovil zákaz veriteľa požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov za vedenie, evidenciu alebo správu úverového účtu a zakázal požadovať poplatky, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo v zmluve o spotrebiteľskom úvere a neslúžia pre spotrebiteľov. V zmysle § 23a cit. zákona sa poplatky splatné po 09.06.2013 nesmú uplatňovať. V danej veci však zmluva bola dojednaná 13.07.2009, teda sa na ňu nevzťahuje Zákon č. 132/2013 Z. z..

36. Čo sa týka ďalšej námietky žalobkyne, že preskúmaná zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku vo forme dojednania blankozmenky, súd poukazuje na to, že dohoda o vyplňovacom práve k blankozmenke bola uzavretá v súlade s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. účinného ku dňu 13.07.2009, keďže z čl. II. dohody o vyplňovacom práve vyplýva, že ide o zabezpečovaciu zmenu, ktorá je maximálne v čase vyplnenia v aktuálnej výške nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva, ktorého výška činí maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

37. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na to, že žalobu podala z dôvodu stanoviska Ministerstva spravodlivosti SR z dňa 21.05.2018, ktoré poukazuje na niektoré neprijateľné zmluvné podmienky, je potrebné poukázať najmä na to, že nie každá neprijateľná zmluvná podmienka má vplyv na splatnosť zmluvy a najmä na bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy. Predovšetkým platí zásada, že pokiaľ niektorú zmluvnú podmienku je možné od zmluvy oddeliť bez toho, aby zmluva ako taká ostala platná, tak je nutné neprijateľnú zmluvnú podmienku oddeliť a vychádzať z platných zmluvných dojednaní ako je napr. výška poskytnutej sumy úveru a podmienky jej splatenia. Preto nemožno považovať uzavretú zmluvu za neplatnú len z dôvodu nesprávne dojednaných zmluvných dojednaní ako je napr. blankozmenka, rozhodcovská doložka alebo dohoda o zrážkach zo mzdy a neplatnosť týchto zmluvných dojednaní možno skúmať len vtedy, pokiaľ by veriteľ chcel postupovať podľa týchto dojednaní, k čomu v danom prípade nedošlo. Veriteľ totiž neuplatňoval svoj nárok prostredníctvom rozhodcovského súdu, ani na základe blankozmenky, dohody o zrážkach zo mzdy a podobne, preto tieto dojednania nemajú vplyv na žalobkyňou uplatňovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. K bezdôvodnému obohateniu by mohlo dôjsť aj vtedy, keby boli porušené ustanovenia § 4 ods. 2, písm. a), b), d) až j), k) a l) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného k 13.07.2009, pretože výlučne len v tomto prípade sa poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zosumarizujúc vyššie uvedené je si treba preto uvedomiť, že nie každé porušenie zmluvných dojednaní má vplyv na bezúročnosť a bezpoplatkovosť, len tie, ktoré sú uvedené v § 4 ods. 2, písm. a), b), d) až j), k) a l)

cit. zákona č. 258/2001 Z. z.. Takéto porušenie súd nezistil, a preto žalobkyňou uplatnenému nároku vyhovieť nemohol.

38. Osobitne súd zdôrazňuje, že pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že došlo k nesprávnemu výpočtu RPMN v spotrebiteľskej zmluve, kedy od tejto skutočnosti odvodzuje svoj nárok titulom bezúročnosti a bezplatkovosti, súd poukazuje na nasledovné. V prvom rade žalobkyňa tvrdí, že v prejednávanej spotrebiteľskej zmluve bola zle vypočítaná RPMN preto, že ona dospela k inému výpočtu cez kalkulačku RPMN, ktorá je uvedená na internete a v zmysle ktorej vypočítala RPMN 11,23%, hoci v zmluve je uvedená RPMN 12,75%. Žalobkyňa ako dôkaz predložila aj interaktívnu kalkulačku, pomocou ktorej dospela k tomuto výpočtu. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti, že výpočet v zmysle interaktívnej kalkulačky má zásadnú vadu v tom smere, že neobsahuje správne vstupné údaje. V tejto kalkulačke je totiž uvedená len výška čerpaného úveru, nie sú tam však zadané aj ďalšie náklady ako je napr. poplatok za spracovanie úveru 140,- Eur a poplatok za vedenie úverového účtu 1,83 Eur. Tento poplatok si zároveň žalobkyňa splietla aj s poisťným, kedy tvrdila, že v zmluve je nesprávne uvedený poplatok za poisťné. Zo zmluvy pritom poisťné vôbec nevyplýva a obsahuje iba poplatok za vedenie úverového účtu, čo v súčasnej dobe už veriteľ nemôže do zmluvy zakomponovať, v minulosti to však bolo možné tak, ako súd vyššie uviedol 35. rozsudku. Pokiaľ teda sa do interaktívnej kalkulačky zanesú všetky správne údaje, vychádza RPMN 12,75% tak, ako to vypočítala banka. Navyše žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že nesprávnosť výpočtu RPMN spočíva v tom, že podľa jej názoru percentuálna miera nákladov podľa jej výpočtu je 11,23% a podľa údajov v zmluve 12,75%. Súd pritom však poukazuje na to, že v zmysle § 4 ods. 3 cit. zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluvy postih bezúročnosti a bezpoplatkovosti nastáva výlučne vtedy, pokiaľ spotrebiteľská zmluva neobsahuje údaj o RPMN, teda nie vtedy, ak je údaj uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere vo forme nesprávnej ročnej percentuálnej miere nákladov v neprospech spotrebiteľa. Túto definíciu totiž priniesol až novší zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kedy sa na spotrebiteľskú zmluvu uzavretú so žalobkyňou vzťahu predchádzajúci zákon č. 258/2001 Z.z., nakoľko zmluva bola uzavretá 13.07.2009, keď zákon č. 129/2010 Z.z. logicky nemohol byť v platnosti.

39. Z vyššie uvedených dôvodov, kedy súd nezistil žiadne dôvody bezúročnosti a bezpoplatkovosti aj s prihliadnutím na právny názor odvolacieho súdu, bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. Žalovaná bola v konaní úspešná, súd jej preto priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti vo veci samej samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Filákovská cesta 287, Lučenec, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každá strana v spore dostala jeden rovnopis. Ak strana nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie ja jej trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.